

PRVNÍ MÁJ MÁ RŮZNÉ PODOBY

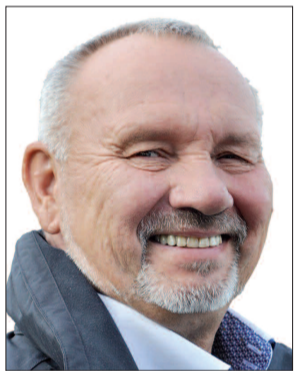
Někdo v něm spatřuje oslavu lásky a v hlavě mu běží Máchovy verše, které snad nejvíce symbolizují oslavu spojení dvou srdcí v láskyplném souznění. Ten druhý pohled nám říká, že 1. máj je Svátkem práce. Slaví jej miliony lidí po celém světě. Práce je naplněním života každého z nás. Být bez práce působí pocit beznaděje a zmaru. Každá práce má svůj nezpochybnitelný význam, je malým kouskem v soukolí našeho žití. Bez práce nevznikají nové objevy, bez práce by náš život nedosahoval nových cílů a vítězství. Právo na práci je základním právem člověka, které musíme i nadále chránit. V době pandemie koronaviru o to víc vnímáme, jak důležitá je práce. Věřím, že se nám společným úsilím podaří vše překonat a život se vrátí do normálních kolejí.

Přeji vám klidné prožití májových dnů, ve kterých si připomínáme osvobození naší země.

Vojtěch FILIP, 1. místopředseda Poslanecké sněmovny a předseda ÚV KSČM

KVĚTEN A S NÍM MÁJOVÉ DNY

Ty nejradostnější přineslo osvobození od fašistické zvůle. Vzpomeňme ty, kteří pro nás obětovali své životy. Máj přináší i staré obyčej, stavění májky je jedním z nich. Na vesnicích, spolu s poliběním pod rozkvetlou třešní, přetrvává dodnes. 1. máj je i oslavou práce. Svátek práce se slaví v mnoha zemích světa. Vždyť práce je naplněním našeho života. Proto i my si vážme, že práci máme. Ať pracujeme v jakémkoliv oboru, práce je přínosem pro nás i celou společnost.

Přejme si brzké ukončení současného stavu pandemie ve světě i v České republice a návrat do běžného života co nejdříve. Chtěl bych poděkovat všem, kteří i v těchto hektických dnech odvádí bezvadnou práci.

Pavel KOVÁČIK, předseda poslaneckého klubu KSČM

Jan Neruda – 1. máj 1890

Slavný májový fejton Jana Nerudy jako by předznamenal začátek nové éry. Veliký český fejtonista v něm zachytil rodící se masové dělnické hnutí, které už nebylo možné zastavit, i když se o to buržoazie snažila všemi prostředky. Neruda pochopil, že ona řeka revolučních myšlenek se nenechá zastavit. A nepovede se jí to ani dnes, ať se o to kapitál snaží všemi prostředky, které má k dispozici. Proto stojí za to si znovu přečíst slavný Nerudův fejton – zvláště v roce, kdy se jedná o kulaté výročí...

„Byl První máj...“

Račte odpustit, že začínám také já tou naší poeticky sice líbeznou, přece však jen až přespříliš otrepanou frází! Když to ale věru tentokrát jinak nejde! Rok co rok se těch Máchových slov užívá kolem 1. máje sice tisíců a tisícůkrát po Čechách; ale letos – a teď dovolte, abych už zase užil hodně běžné, hodně otrepané fráze: já chtěl bych mít jenom tolik zlatek, kolikrát zrovna letos byla u nás slova ta pronesena, a to často jen jakoby mimovolně – jako ve snu – tichoučkým šeptem.

Ano: Byl První máj 1890! A kdo jej co muž dozrálý, myslivý prožil, do dnů svého života na něj nezapomene! Bylo by zajímavé číst nějaké český psané, pravou poezií ozářené, hlubokými, vskutku „lidskými“ myšlenkami prosycené „mysterium“, v němž by vystupovali jednotliví hlavní dnové celého roku a mezi sebou řečnický zápasili, který že z nich je tedy nad jiné, který je přední.

Abý předstoupil např. den Nového roku. Ale ne ten pustý, z ciziny k nám přenesený, s hlavou těžkou a vířivou, s obřadností hluchou a protivnou, plný lži a plný dotěrné sobeckosti! Nýbrž český den novoroční, jaký dýše dosud u nás na vesnici. Když je v domácnostech tak ticho, tak svato. Když všude tak čisto, všechno včera hned uklizeno a obstaráno a koná se jen nejnútnejší, neodkladná práce. Když druh s druhem mluví tak mírně,

skoro jen pološeptem, a chrání se, aby ničím nepohněl, nepodráždil. Když oblekou do kostela oděv svůj nejpěknější a tam se tak vroucně modlí, a pak až do nového pracovního rána je doma všem zas tak blaže, tak krásně!

Abý předstoupil den štědrovečerní, jinde zas den plný trhového hluku, den neobyčejných, nákladných hodů, den vzájemných, překvapujících darů, – u nás na vesnici obraz jen chudého našeho života, ale zlatého, rodinného štěstí. Když po dni věnovaném obyčejnému šumu nastává večer tichý, lidé po špičkách, aby nebylo hluku, scházejí se ve světnici a zasedají za stůl, spokojeně pojídají své houbové polívky, maštěných krulek, výrazkových vdolků, pařeného sušeného ovoce – ale pak se ihned a ještě blíže k sobě sesedají a vypravují si všeliké ty podivné zkazky, o časech bývalých, o zemích vzdálených, o tom, jak narozem Spasitel, a jak byla svatá noc náhle plná denního jasu, a andělé zpívali, a jak lid chudý pospíchal k Betlému a byl první, který poklonil se Vykupiteli, první, který poznal, že v rovnosti lidské leží lidstva spasení – a kdy je pak všem poslouchajícím i povídajícím, jako by už skutečně rozjasňovalo se jim nad hlavami a svítalo to spasení, a oni povstávají a pokřikují se a jdou pospolu na „jitřní“ – vstříc novému ránu!

Abý předstoupil Úterý masopustní, sprovázený hudbou a zpěvem, způsobující, že každé oko veselostí se leskne, noha si dupne, srdce si poskočí a ústa si vejsknou! Aby předstoupil a s ním závodil den 1. apríle, žertovný, podskočný, plný žertů a kudrlinek, samá rolnička a posměšná písťala.

Abý předstoupil den 1. května. Ověňčený mladou, brčálovou zelení. S vonnou konvalinkou v lesknoucích se vlasech. Se slavičí písní na chvělém rtu. Se žhnoucí jiskrou lásky roztoženém oku.

Tisíce básníků ho už opěvali. Mili-

ardám lidských srdcí pomohl k rychlému, blaženému tluku. Přece by as nevěděl, cože určitého dovedl by na prospěch svůj pronést. Jeho oborem je sice širá říše krásy a lásky, ale jeho působení děje se jen ve skrytosti, v tichých houštinách lesních, v nitru probouzejícího se poupěte, v rozvírajících se srdcích. On nemluve hluku a šumu. On není pro vířivou společnost, pro zábavu houfnou: je pro něžný pohled dvojích jen očí, pro sladký šepot dvojích jen rtů.

JAN NERUDA.

Vskutku také – ovšem že náhodou – opravdová, těžkopádná historie lidstva doposud se u něho téměř ani nezastavila, u 1. května. Totiž – až do nedávna! Až přišel 1. květen 1851 a otevřel první výstavu světovou, a v ní spojil veškeré národy náhle v jediný kruh.

A neuplynulo ani čtyřicet let, a přišel už 1. květen 1890. Věru, kdož jsme se ho dočkali, že jsme dožili se nejpamátnejšího 1. května lidských dějin. Ba, snad že nejpamátnejšího dne těch lidských dějin vůbec!

Klidným, železným krokem přirazily 1. května 1890 bataljóny dělnické, přečetné, nepřehlédlné, a vřadily se do lidského říku, aby již provždy stejným postupem šly s námi ostatní-

mi za vznešenými lidskými cíli, stejně oprávnění, stejně obtíženi, stejně blažení.

Byl to postup mohutný, neodolatelný, jako když se hroudy vlny okeánu. Kdo přihlížel, porozuměl, co „síla elementární“ znamená! I když přenesena na věc duševní, mravní!

Zvláštní den! Podivná nálada! Nikoli strach – ach ne, toho mně nepřipadla ani možnost – ale takové divné očekávání čehosi neurčitého, naprosto neznámého zachvělo také mými všemi nervy. Pocit nikoli příjemný. Pamatuji si jen na dva momenty ve svém životě, kdy – ač podoba s nynějším momentem třetím nebyla taktó prázdná – jsem měl pocit přece stejný: totiž před tím „něčím neurčitým, neznámým“. Poprvé roku 1848, v oněch hodinách, kdy Praha byla bombardována; tu se týž pocit probouzel a udržoval mezi jednotlivými výstřely pumových hmoždířů. A podruhé roku 1866, onoho dopoledne, kdy Prusové se blížili Praze.

Zvláštní den! Takový tichý, těžký, „zařezaný“. Ulice se zcela jinou tvář. Žádné vyzývavé čepice buršácké. Žádné ekypáže, ba ani drožky. Žádní páni. Žádné dámy. Jenom ten, kdo musil, a mezi těmi také my, které chudá dělník klamně počítá mezi „pány“, ale pravý pán dobře mezi „dělníky“.

Tu se pojednou začalo hrnout lidstvo směrem od Prašné brány: dělníci se ubírali z karlínské schůze na pražský tábor.

Šel jsem schválně proti všemu proudu.

Červené odznaky, červené kravaty – klikatým bleskem projela mozkem vzpomínka na Komunu, na rudé prapore anarchistů! Poprvé jsem ji viděl na lidech, tu temně rudou barvu světového sociálního hnutí: zachvěl jsem se. Kupodivu – kupodivu! – tytéž barvy: černá na temně rudé půdě, které vlály nad hlavami husitů, bojovníků za svobodu náboženskou, tytéž barvy vlajou dnes nad hlavami

bojovníků za úplnou rovnost občanskou!

Davy se hroudy. Ne husté, schválně prořídle, tím nekonečnější. Všechno v oděvu svátečním, čisté, lesklé. V rukou lehýnké sváteční hůlky, „špacírky“. Některé ruce, asi zrovna ty nejmozolnější, ale nechtící dnes, ve „svátek“, tu svou drsnost ukazovat, i v kožených rukavičkách.

Davy se hroudy nepřetržitě, ale šum je jen nepatrný. Dělníci jsou skoro mlčky, jako když je vidáme chodit houfně navečer z práce: zamlklé na slovo skoupé, s tvářmi opravdovou – a dnes docela tak železně opravdovou! Nu jenom se podívej – vidíš: tady ji máš už označenu na tváři, tu „elementární sílu“! Ale ani při tom nezatřeš! Cítíš, že síla je ovládána měrnou myšlenkou. A pojednou – jakoby zázrakem – pojednou jsi porozuměl tomu letošnímu „prvnímu máji“, pojednou vidíš, že veškerá posavadní situace společenská i politická jediným trhnutím se dnes pozměnila, ale nejenom už pro dnes!

A nekonečným proudem davy hroudy se dále a spěchají na Střelecký ostrov, na ten svůj tábor. Porokují si tam nějakou hodinku pospolu. Nejprv o umenšení denní své práce. Domnívají se, že Pánbůh, když má pro ně napořád obě své ruce plničky práce, nemá pak arci, čím by jim žehnal. Nu, požeňvej vám Pánbůh!

Ale na ulicích vzdor táboru proudění už neubylo. Ne za dne a ne za večera. Ba lidstva všude od hodiny k hodině více a více. Statečné, nepopíratelné vzezření sváteční! Dělníci pak už pyšně se svými ženuškami po pravém boku na tvářích úsměv spokojený, v oku radostnou jiskru. A s nimi a mezi nimi Praha ostatní, taktěž spokojená, taktěž radostná.

Zvláštní – ba pravzvláštní den! Věru, i ta příroda vůkol jakoby pod zákonem stejným! Ráno dusivá mlha, vzduch šedý, tak těžký – pak najednou se vyhoupllo slunce a bylo tak jasné, tak zlaté, tak blažené – Byl první květen roku 1890!

Co vám říká

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V tento den s rouškou na ústech a nose, bez líbání pod rozkvetlou třešní, jak předpokládá den lásky, si připomenu význam tohoto svátku i pro dnešní dobu, kdy se zhoršuje situace na trhu práce v našem kraji, a zejména Ostravě. Dopady pandemie COVID-19 na tradiční obory našeho kraje - hutnictví, hornictví, těžké strojírenství, automobilový průmysl, ale i široký rozsah služeb - jsou dramatické s dopadem na naše občany. Připomenu si, že 1. květen před 75 lety byl prvním svobodným dnem po osvobození Ostravy Rudou armádou a příslušníky

našeho 1. československého armádního sboru, našich tankistů a letců. Vzpomenu a uctím tisíce padlých rudoarmějců a našich domácích hrdinů při Opavsko-ostravské operaci a osvobození naší vlasti před památkem Rudé armády v Komenského sadu. Současný stav nám neumožňuje hromadné oslavy jak Svátku práce, tak osvobození od nacistické okupace. Přesto alespoň v naší mysli a srdcích si tyto události připomeneme. Zvláště v době, kdy se aktivizují různí vykladači historie a jsou odstraňovány či hanobeny památníky našich osvoboditelů. »No pasarán!« -Neprojdou!

Josef BABKA

KARLOVARSKÝ KRAJ

Pro mě je první máj počátkem jara, ale i symbolem lásky a také připomínkou boje za práva všech pracujících. Je to období, kdy se vše probouzí k životu, doba nové naděje. V dnešní těžké době to má symbolický význam. Každoročně je to příležitost potkat se, připomenout si historii, ale také si pojmenovat současné problémy a představit způsoby řešení, které nabízí KSČM.

V letošním roce se ze zřejmých důvodů nebudou moci uskutečnit prvomájová setkání, a tady bychom měli ve větší míře využít sociálních sítí a prostřednictvím těchto technologií oslovit naše spoluobčany. Až odezní dnešní těžké období a začneme se postupně vracet do běžného života, opět se vrátí životní těžkosti, se kterými se velká část občanů potýkala před zdravotní krizí a která v dnešní době ustoupila do pozadí. A naopak, objeví se nové problémy, a ne malé. Náš region je z velké části závislý na lázeňství a cestovním ruchu, což jsou odvětví dnešní krizí nejvíce postižená, a bez pomoci státu je ohrožena další existence lázeňské péče. Zůstávám optimistkou a věřím, že se najdou způsoby, jak opět nastartovat to, co fungovalo, a v rámci restartu našeho regionu také přijít s novými pracovními příležitostmi.

Eva VALJENTOVÁ

STŘEDOČESKÝ KRAJ

První máj pro mne každoročně představuje svátek jara, svátek lásky i Svátek práce. Den, kdy si připomínáme nejen historické boje za práva a svobody těch, co se prací živí, kdy si připomínáme generace trvající úsilí o spravedlivé odměňování, bezpečné pracovní podmínky, o právo na odpočinek či důstojnost, ale i to, že ani dnes ještě »není hotovo«.

Spíše naopak - v posledních třiceti letech přicházíme i o ty jistoty, které nám vybojovali naši předci. A to i přesto, že společnost je stále bohatší, byť často na úkor trvale udržitelného rozvoje. Jak ukazují nemilosrdné statistiky, nůžky mezi malou skupinou vládnoucí elity a zbývajících více než 90 % společnosti se stále více rozvírají. K tomu dostává na frak i suverenita, sobestačnost, hrdość - stáváme se otroky ve své zemi. Značná část seniorů, rodin s dětmi, samoživitelů, zaměstnanců mnohých oborů, ale i malých živnostníků přes usilovnou práci spíše živoří, než žije. To se musí změnit.

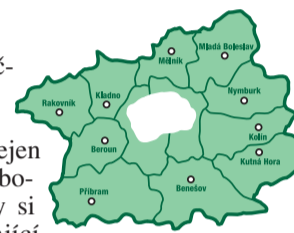
První máj je samozřejmě i svátkem lásky. Z ní stvořené děti jistě budou chtít mít budoucnost, za kterou je třeba se přát. K tomu se hlásím i já.

První máj je ale určitě i svátkem jara. A jaro, to je naděje, že společnou prací k té lepší budoucnosti přispějeme.

První máj bude letos i ve znamení pandemické krize, která nás nutí prosazovat taková opatření, aby dopady krize neodneslo v naší zemi nejvíce dolních 10 milionů.

První máj, jak vidíme kolem sebe, je dnes zároveň i ve znamení obrovské solidarity mezi lidmi, za kterou je nutné poděkovat. A to tu naději v lepší budoucnost určitě posiluje.

Zdeněk ŠTEFEK

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

První máj pro mě znamená rozhodně symbol lásky a práce, tedy hodnot, které člověka celý život provázejí a které jsou i dnes mimořádně aktuální. V souvislosti s prací se hovoří o nárůstu nezaměstnanosti, ale i ti, kteří práci mají, bojují s nízkými mzdami, které často nestačí na důstojný život. A to už vůbec nehovořím o těch, kteří celý život pracovali, tvořili hodnoty a dnes jsou nuceni žít z nízkých důchodů. Je dobře, že KSČM svým tlakem na vládu zajistila zvýšení důchodů, nicméně je třeba poukázat na to, že velmi rychle narostly i ceny v obchodech, takže o nějakém reálném polepšení může být jen stěží řeč.

Bohužel vzhledem ke stávající situaci letos 1. máj nestrávíme mezi spoluobčany, nicméně jihomoravská KSČM rozhodně na ně nezapomněla a rozhodli jsme se věnovat peníze, které bychom »ušetřili« nepožádáním oslav 1. máje, na účely prospěšné pro občany. Já osobně budu tento svátek trávit se svými blízkými a občanům bych chtěl popřát, aby i oni 1. máj strávili s těmi, kteří mají rádi. Věřím, že příští rok se opět s námi setkají na tradičních oslavách ve svých městech a obcích.

Stanislav NAVRKAL

ZLÍNSKÝ KRAJ

První máj v roce 2020 je pro mě, stejně jako vždy v minulosti a určitě se nic nezmění ani do budoucna, především Svátkem práce s výrazně romantickým podtextem vztahujícím se k tomuto datu.

Oslavy Svátku práce si v Uherském Hradišti po roce 1990 získaly vysoký kredit. Pravidelně početná účast občanů města a okolí toho vždy byla jasným důkazem. Prvomájové oslavy s účastí často přes 2000 lidí, zvláště v posledních letech, jasně ukazují, že se tento významný den netěší jen podpoře našich členů, ale celé

veřejnosti. Bohužel v letošním roce, kdy prožíváme těžké období, jsme museli přistoupit ke stejnému opatření, jako řada dalších, tedy zrušení oslav v plném rozsahu. Přesto si myslím, že ti, kteří se stali účastníky oslav v minulých letech, se v rámci možností znovu sejdou ve Smetanových sadech a určitě si budou mít co sdělit. No a nám nezbyvá, než se se situací smířit a současně začít alespoň s ideovými představami, jak oslavíme Svátek práce v roce 2021. Ten letošní je hodně smutný.

Ivan MAŘÁK

PLZEŇSKÝ KRAJ

Máj byl a je tradičně spojován mnohými s oslavou lidské práce, probouzející se přírody či lásky a já v tomto ohledu asi nejsem žádnou výjimkou. Specificky ale pro mne, jako člověka, který se celoživotně zajímá o politiku a společenské vztahy, však z letošního prvního května vyplývají i jiné, dalo by se říci až mimořádné souvislosti. Uvědomuji si tak například, a to rok před stým výročím založení KSČ jako strany, jejíž ideje byly vždy postaveny především na poctivé práci, jak je dnes pro člověka obtížné takovouto práci, která člověka

bude bavit a současně ho ekonomicky zabezpečí, mít. Jak si takové zaměstnání udržet, abychom z něj mohli zabezpečit sebe a své rodiny a společně mohli čerpat ze života ještě něco navíc. Na 1. máje si tak zcela jistě v této souvislosti uvědomím, že společnost, a to nejen ta naše, se musí nezbytně posunout ještě mnohem blíže k obhajobě zájmů poctivě pracujících, abychom potom mohli společně lépe čelit takovým krizovým výzvám, jako je například současná pandemie koronaviru.

Jiří VALENTA

JIHOČESKÝ KRAJ

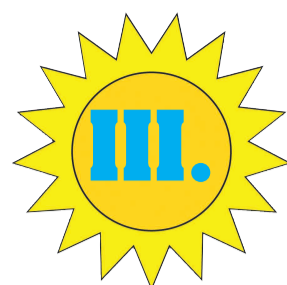

První máj - Svátek práce bude tentokrát trochu jiný. Nacházíme se totiž v době, kdy snad už pomíjí koronavirová krize. Letos si tak nemůžeme na shromážděních připomenout tradiční Svátek práce, nebudeme se moci ani pobavit na májových veselících. Komunisté přesto budou nadále bojovat za práva všech pracujících. Není od věci zmínit, že poslední dny a týdny ukázaly, že pravici 30 let proklamovaná neomezená moc trhu dostala povážlivé trhliny. Současný celosvětový systém, založený na kapitalismu, je na pokraji svých sil. Bez pomoci státu se neobejdou významné podniky, zaměstnanci, ba ani živnostníci. Rád bych v této těžké době poděkoval za obětavou práci všem zaměstnancům v první linii, a to nejen pracovníkům IZS, lékařům, zdravotníkům, ale i prodavačkám, řidičům veřejné dopravy a spoustě dalších lidí, kteří statečně bojovali v době zákeřného koronaviru. Nezapomeňme, že První máj je též svátkem lásky, kdy - slovy K. H. Máchy ->»Hrdliččin zval ku lásce hlas«. Sundejme si roušky a polibme se pod rozkvetlou třešní. Zase bude lépe a radostněji!

Radek NEJEZCHLEB

1. máj 2020?

LIBERECKÝ KRAJ

Letošní První máj pro mě znamená připomenutí si krize, v níž se naše společnost nachází. Vidím

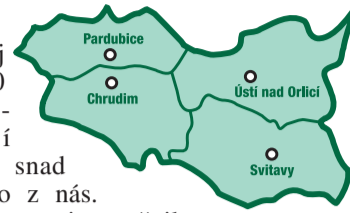
mnoho znepokojujících symptomů. Zneklidňuje mne nárůst krajní pravice v této zemi, i to, že proti tomu vláda nic nedělá. Zneklidňují mne extremistické činy TOP 09, ODS či Pirátů, viz například skandální odstranění Koněvovy sochy v Praze. Zdá se, že ani sedmdesát pět let po válce se myšlení lidí příliš nezměnilo. Ovšem ta krize je ještě hlubší. Bezprecedentně roste moc médií a počet lidí, kteří kvůli jejich masáži už rezignovali na vlastní myšlení. A když se podíváme na to, komu ta média patří, pochopíme, jaké nálady a proč tuto společnost ovládají. Právě to si musíme letos připomenout, krom oslavy práce a jara.

Stanislav MACKOVÍK

PARDUBICKÝ KRAJ

První máj v roce 2020 bude ten nejzvláštnější První máj snad pro každého z nás.

Epidemie koronaviru změnila naše životy. Donutila nás se zastavit a přemýšlet. Zejména nad životem a jeho smyslem. Nejdůležitější nejsou peníze a blahobyt, ale zdraví a život sám. Uvědomujeme si, co pro nás znamenají rodiče, prarodiče, partneři, děti, vnoučci a vlastně všichni nejbližší a přátelé a kamarádi.

V plné nahotě se ukazuje, kam nás vede kapitalistická společnost a její honba za zlatým teletem. Jak oslabil náš stát, naši společnost, naše hospodářství, naši soběstačnost, naši solidaritu.

O to více si važme těch, kteří poctivě pracovali a pracují a s kterými prožíváme svůj život. Práci čest!

Jan FOLDYNA

KRAJ VYSOČINA

Již od malička pro mne První máj znamenal začínající léto, vůni šeříků, kvetoucích pampelišek a také společné oslavy Svátku práce, na který jsme si ve školních lavicích lepili mávátko. Nijak zvlášť jsem tím netrpěl a jako dítě jsem se vždycky těšil na to nové, co přijde. Léta popřevratová obrátila vše naruby a nestačíme se divit vlastně dodnes. Historie, která se s touto májovou dobou v minulém

století ostře protнула a ještě zvýraznila tuto symboliku s ukončením druhé světové války, se dostala do fáze přepisování faktů a skutků, které se staly. Letošní rok 2020 je a bude symbolem největší pandemie od dob druhé světové války. Boj proti koronavirové infekci upozadil veškeré májové oslavy i připomínky konce druhé světové války. Některé lidské hyeny typu pana Koláře z TOP 09 využily této situace k pokusům o přepisování

dějin konce války, k odstranění sochy maršála Koněva a bagatelizaci osvo-

bození naší vlasti Rudou armádou. Proto pro mne letošní První máj bude mít příchut pokusů o fašizaci naší společnosti společně s prolínajícím se bojem s nemocí, o níž nic moc nevíme. Nastupující krize, která nás nemine, jen umocní neschopnost polistopadových garnitur postarat se o své občany. Situace, kterou si nikdo z nás nepřeje, svlékla donaha celý systém a jeho slabiny. Říká se, že všechno zlé je pro něco dobré, nejsem si však jist, že se dokážeme odpovědně poučit. To těžší nás v nadcházejících měsících teprve čeká, budeme čelit pandemii, nezaměstnanosti a jistě i určitým nepokojům. Jsme totiž v ČR a tady je po válce každý generál...

Pavel HODÁČ

OLOMOUCKÝ KRAJ

První máj v roce 2020 pro mě znamená stejně jako každý rok oslavu Svátku práce a také boj za to, aby lidé práce byli za svoji práci spravedlivě odměněni. V letošním roce však tento den bude mít jiný průběh, když si

vzhledem k probíhající pandemické situaci tento svátek nebude moci spolu s našimi občany připomenout na tradičních prvomájových průvodech a shromážděních. Důležitý pro mě osobně je však fakt, že v České republice jsme nepříznivou situaci uchopili za správný konec a díky přijatým opatřením vlády ČR se snad můžeme těšit na brzký návrat k našim běžným životům se vším, co nám přináší.

Michal SYMERSKÝ

ÚSTECKÝ KRAJ

Nyní žijeme novou dobu, při které, tak jako já, zavzpomínáme a snažíme se, aby tradice 1. máje nebyla zapomenuta. A tak se na

mnoha místech naší krásné země konají První máje, kde jednotlivé základní organizace nebo střediskové rady připomínají veřejnosti tento den, který v minulosti znamenal mnoho. Samozřejmě už to není o konání průvodů, ale spíše o pořádání různých soutěží, ukázek, atrakcí a vystoupení mažorettek, kde nechybí ani nějaké to pohoštění. Těmto lidem je třeba velmi poděkovat za jejich náročnou přípravu a ochotu se na těchto oslavách podílet. Jak vidno, občanům se tyto oslavy líbí, a to čím dál víc, usuzuje z nárůstu návštěvnosti.

Letošní oslavy s největší pravděpodobností neproběhnou. Škoda. Tak jako mnoho jiných společenských nebo kulturních akcí vzhledem k nastalé situaci vyhlášeného nouzového stavu v souvislosti s probíhající pandemií koronaviru COVID-19. Bohužel se nedá nic dělat. Zdraví nás všech je přednější. Těžší to budou mít letos i zamilovaní, neboť 1. máj není jen svátkem práce a pracujících, nýbrž také svátkem zamilovaných. Uprímně řečeno, polibek pod rozkvetlou třešní přes roušku nebo respirátor není to pravé ořečové. I přesto je potřeba si tento nádherný svátek připomenout a oslavit ho třeba tím, že pošlu přáníčko esemeskou nebo jiným prostřednictvím, třeba vyvěšením státní vlajky v jakémkoliv formátu či velikosti nejen jako povinnost u státního svátku, ale k dáni najevo solidarity s pracujícími v této nelehké době, a obzvlášť těm, kteří jsou v boji s touto zákeřnou nemocí tak říkajíc v první linii. A tak si k tomuto svátku popřejme hodně zdraví, a abychom se co nejdříve vrátili do normálního stavu a mohli oslavit řádně všechny svátky, zejména ten, co připadá na 1. máje.

Radek ČERNÝ

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Letošní oslavy prvního máje budou samozřejmě poznamenány současnou situací

ohledně koronavirové krize a tradiční oslavy, setkání s lidmi tak, jak jsme na ně zvyklí, se kvůli pandemii nebudou moci uskutečnit. Věřím ale tomu, že komunikace mezi levicově smýšlejícími lidmi se bude moci uskutečnit alespoň prostřednictvím sociálních sítí.

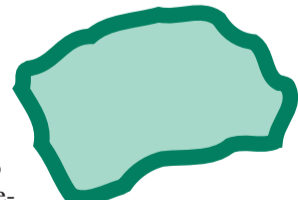
Den volna tak využijeme každý podle svých možností, někdo prací a někdo oddychem. Samozřejmě je nám líto, že se nemůžeme setkat se spoluobčany na oslavách prvního máje, které KSČM každoročně organizuje, ale situace je skutečně složitá a všichni ji musíme respektovat. Proto bych rád alespoň touto formou poděkoval pracovníkům v první linii - lékařům, sestřičkám, policistům, hasičům a všem, kteří i v tento svátek budou pracovat. Zároveň ale chci poděkovat všem lidem, kteří pracují, i těm, kteří už jsou na zaslouženém odpočinku. Přeji jim krásné májové dny a věřím, že i když už musíme být v nynějším omezení, najdeme možnost, jak popřát svým nejbližším. Všem přeji hodně zdraví.

Zdeněk ONDRÁČEK

PRAHA

Význam Svátku práce se nemění ani v časech, kdy se lidem omezuje zapojení do pracovního procesu z důvodu virové nákazy. Možnosti manifestovat jsou omezené,

ale o to bezprostředněji všichni pocítíme nezbytnost práce a fungující ekonomiky. Popřejme si při prvomájové procházce zdraví, ale také tedy s rozvahou přemýšlejme, jak dál. Nouzový stav skončí a do práce se začnou vracet ti, co několik týdnů pracovat nemohli. A budeme se muset vypořádat s důsledky vypnutí ekonomiky, nejen u nás, ale také v zahraničí. Škody nebudou malé a ti, co neobstojí, mohou být požíráni těmi silnějšími. Proto otevřijme cestu k sociálně odpovědnější politice. V tom vidím vzkaz pro letošní zvláštní První máj.

Jiří DOLEJŠ

130 let mezinárodní solidarity pracujících

Jaký byl vlastně první máj roku 1890 v Praze na Sřeckém ostrově? Jan Neruda jím byl zcela uchváten. A ten, kdo dodnes nahlíží srdcem Nerudy, se celý ten prvomájový den určitě cítí také slavnostně. Máj roku

1890 však neměl být rudý jen záplavou dělnických praporů, karafiátů a kravat. Se vsí krutostí měl znovu připomenout míru sociálního a třídního napětí a nový nástup dělnictva jeho vlastní krví. Třikrát během necelého roku se střílelo do horníků. Nejdříve v červnu roku 1889 za stávkou dělníků kladenského a lánského revíru na Kladně. Několik dnů před 1. májem 1890 bylo zabito sedmnáct stávkujících horníků ostravsko-karvinského revíru v Ostravě a 22. května 1890 bylo zastřeleno dvanáct a zraněno třicet horníků stříbrného a plzeňského revíru při stávce v Nýřanech. Také takový měl být rudý máj roku 1890. Buržoazie byla důsledná, zrovna tak, jako je buržoazie a její vláda důsledná v dnešní době.

Myšlenka učinit z 1. máje den boje za požadavky pracujících přišla ze Spojených států amerických. Dne 1. května 1886 se v Chicagu konala obrovská stávka a trvala do 3. a 4. května. Ony dny skončily vpravdě dramaticky. Policisté stříleli do davu stávkujících. Výsledkem bylo pět mrtvých a mnoho zraněných. Pak mezi policisty vybuchla bomba vržená provokatéry. Dělníci, socialisté a anarchisté byli zatčeni, odsouzeni a popraveni. Jak napsala Klára Zetkinová, »onech osm hodin bylo považováno za splátku buržoazie na obrovský dluh, který dluží dělnické třídy«. Ti, kdo stávkovali, se z pohledu tehdejší společnosti dopouštěli zločinu, ve skutečnosti chtěli jen dosáhnout kratší pracovní doby a lepší mzdy a slušného zacházení. V roce 1889 pak byl zakládajícím kongresem II. Internacionály v Paříži 1. máj označen za mezinárodní Svátek práce, původně na protest proti popravě nevinných dělníků. Odborové hnutí v Evropě tehdy přijalo za svůj požadavek zkrácení pracovní doby a na návrh předsedy Americké federace práce (AFL) S. Gompere bylo pařížským kongresem

rozhodnuto právě 1. máje organizovat velkou mezinárodní demonstraci tak, aby se konala ve všech zemích a městech v jednom stanoveném dni, kdy pracující budou požadovat od představitelů států legální zkrácení pracovní doby na osm hodin. V Praze se první máj slavil v roce 1890 na Sřeckém ostrově a účastnilo se ho na 35 tisíc osob. Dnes je tento svátek slaven na celém světě.

Sto třicet let uplynulo od této chvíle, a co se změnilo? Lidé stále demonstrují v ulicích po celém světě i v Evropě za svá práva. Dnes ustaraně s obavami z epidemie koronaviru COVID-19 sledují dopady do ekonomického sektoru, strach o své zdraví je na prvním místě a hned po něm strach ze ztráty zaměstnání. Je zde reálná obava, že nadnárodní průmyslové řetězce propojené s velkými bankovními kapitálovými uskupeními budou prostřednictvím i národních vlád tlačit ještě mohutněji na politiku podpory zadlužování. Podporu získá a dosáhne na ní soukromovlastnický sektor. Pro drobné živnostníky typu např. řemeslníků to bude obtížné. Pro zaměstnance a zejména ty v dělnických kategoriích bude však situace zoufalá. Dnes tolik proklamovaná solidarita mezi odbory, zaměstnavateli a vládou dostane zcela jiný rozměr. Jestliže kupříkladu již dnes různým způsobem přistupují zaměstnavatelé k ochraně svých zaměstnanců před koronavirem, bude následně podoba dnešní tzv. »solidarity« pro zaměstnance nepřijatelná. Protože jak vláda, tak zaměstnavatelé si musí velice rychle uvědomit hodnotu pracovní síly svých zaměstnanců. A nebudou-li zaměstnancům vytvořeny důstojné podmínky k práci a důstojné zabezpečení v případě ztráty práce, pak nelze o solidaritě hovořit. Jinak účet

za krizi ekonomickou, vzniklou pandemií koronaviru, zaplatí právě zaměstnanci, a nikoliv banky a nadnárodní kapitál.

Proto je dnešní první máj výzvou pro dělníky, ostatní pracující, pro všechny zaměstnance být solidární v odmítnutí nést toto cizí břemeno na svých zádech. Myslím, že OS ČMS i KSČM si toto uvědomují a takto k řešení následků krize přistupují. Věřím, že to lidé rozpoznají i v nadcházejících říjnových krajských a senátních volbách. Základním cílem je i v dnešní době udržet heslo: »Ten, kdo má práci a spravedlivou odměnu, mzdu či plat za ni je schopen nejen uspokojovat své základní životní potřeby, ale i věnovat se svému dalšímu rozvoji.« Pro nás je toto podstatné i při oživování celé ekonomiky. Nezapomenout na člověka.

»Přijde doba, kdy bude naše mlčení mnohem mocnější než hlasy, které jste dnes zardousili!« To jsou poslední slova Augusta Spiese vytesaná dne 25. června roku 1893 v americkém Chicagu do monumentálního bronzového pomníku. Byl jedním z nespravedlivě obviněných a popravených 11. listopadu 1887 za chicagské události předchozího roku. Tato slova jsou trvalým varováním i pro dnešek.

Slavné májové dny, které přicházejí, jsou vepsané nerozlučně a jednou provždy do dějin našeho národa. Není to jen sto třicet let Prvního máje. Kdo by mohl zapomenout na 5. květen a Pražské povstání v závěru 2. světové války! Nebo snad kdo by mohl zapomenout i na památný 9. květen, kdy tanky Rudé armády vjely do ulic Prahy a byla osvobozena naše vlast. Nezapomeňme historickou pravdu. Braňme se nastupujícímu fašismu, jeho nebezpečí se dnes stále víc vrací.

Nic na pravdě nemůže změnit přepisování historie ani hanebný krok Městské části Praha 6, odstranění sochy maršála Ivana Štěpanoviče Koněva. Vyvolal obrovskou vlnu mezinárodní solidarity. Nebojme se o ni v tyto slavné a nám tak drahé májové dny opřít a dosáhnout porážky fašistických skupin v naší zemi.

Stanislav GROSPÍČ,

místopředseda ÚV KSČM a předseda OS ČMS

Ačkoli se může zdát, že otázka postavení žen ve společnosti v našich zeměpisných šířkách problémem není, opak je pravdou. Bohužel některé politiky se ho zhostili tím nejhorším možným způsobem. »Málo žen ve vedoucích funkcích? Zavedeme kvóty.« řekli si asi někteří. Já osobně jsem nikdy nebyla pro kvóty a vždy mi záleželo primárně na tom, aby na důležitých postech seděli lidé k tomu vhodní a ideální bez ohledu na pohlaví. O funkci tedy nejde. O tom, že nerovnosti na základě

pohlaví v naší společnosti jsou, ale nemůže být sporu, a měli bychom si dávat pozor, aby je současná krize neprohloubila. Klasický, ale stále nikým nevyřešený problém spočívá v rozdílném odměňování. Ano, také bych ocenila, kdybychom se o tomto problému již nikdy bavit nemuseli, jelikož bychom ho znali jenom z učebnic dějepisu, ale není tomu tak. O problémech se prostě mluví, dokud tu jsou, a v této věci jde primárně o princip spravedlnosti a rovnosti, který by měl být pro každého levicově založeného člověka velmi snadno pochopitelný, pokud tedy levicovým skutečně je. V lednu tohoto roku jsem měla ještě před vypuknutím pandemie možnost promluvit o tomto tématu na plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku, kde jsem rozdíl v odměňování označila za jeden z velkých evropských problémů. Považuji to za problém v rámci jednotlivých zemí, v samotných firmách a v neposlední řadě mezi pohlavími. Být například v ČR, kde je rozdíl mezi platy žen a mužů druhý nejvyšší v EU, matkou samoživitelkou, je nesmírně náročné a stresující. Platové rozdíly mohou zejména tyto ženy vést do chudoby, a to buď během pracovního, či zejména důchodového věku.

První máj a ženy

V současnosti se nacházíme v době, která je pro všechny mimořádně stresující, jelikož je pro nás neznámá a spojená s mnoha nejasnostmi. Obáváme se o svoji budoucnost a omezení naší svobody pohybu má samozřejmě dopady i na naši psychiku. Je potom velmi smutnou pravdou, že negativní dopady na stav jedince se

promítají i na rodinu jako celek, což je důvod, proč jsme v současnosti svědky vzestupu domácího násilí.

Jenom ve Francii kvůli celostátní karanténě přibýly případy domácího násilí zhruba o třetinu. Zatím sice nejsou známé přesné statistiky o situaci v ČR, ale jenom v Praze řešila policie dvojnásobek případů domácího násilí ve srovnání s dobou před epidemií. I toto téma je bytostně spojeno se ženami (i když se nevyhýbá ani mužům).

Byla bych proto ráda, abyste májové dny oslavili v poklidu a bez jakéhokoliv stresu. Bohužel letos nemůžeme slavit 1. máj společně a připomenout si hodnoty, které přináší, ale věřím, že příští rok budou naše první máje o to radostnější. Stejně jako oslavy osvobození naší vlasti.

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně a místopředsedkyně ÚV KSČM

HALÓ	AFGHÁN. TISKOVÁ AGENTURA	SPÍLAT	ASIJSKÝ SOKOL	CHROMNIKL	ČTVRTÁ TRÍDA VICELETÝCH GYMNAZIÍ	HALÓ	ZKOUMÁNÍ	NĚM. BRÁNA, GÖL	EDISONOVO JMÉNO	TWAINŮV HRDINA	USEKNOUT	HALÓ	OBYČEJNÝ ČLOVĚK	LUŠTĚNINA	ZKR. NAŠÍ TELEVIZE	ČÁST MOČOVÉHO ÚSTROJÍ	HALÓ	ANEBO (ZAST)	ÚSTNÍ SAMOHLÁSKA	HOCH (SLANG.)
ANGL. ČERNÝ						ATOL SOUOSTROVÍ TOKELA						ČESKÁ POLITICKÁ STRANA					ŠLEHNUTÍ			
LÁK						PŘIDÁVAT SŮL						HESLO					PODNIK V ODOLENÉ VODĚ AMER. SOFTWAROVÁ FIRMA			
ÚTOK						Konec tajenky FRANCOUZSKÝ BEDNĚŘ														CIKÁNSKÝ TANEC
HALÓ	KOŘEN MOŘENY BARVIŘSKÉ	SMUTEČNÍ OZNÁMENÍ VOJENSKÁ HODNOST						SOUČÁST VYSÍLAČE												OD DĚTSTVÍ
ZKR. NAŠÍ MĚNY			SPLYNUTÍ TOKŮ Střed tajenky																	SLOVEN. VE
REVIZE (ZKRATKA)				AFRICKÝ NÁRODNÍ KONGRES VODNÍ VÍLA																JENŽ (BÁSN.) MOUČNÍK
ČERNÝ (LAT.)					ZÁPOR OBČANĚ (OBEČNĚ)															JUGOSLÁVSKÁ ZŘÍČENINA
SILICE																				HVĚZDA V SOUHVĚZDÍ LABUT
PŘEVAHA																				VSUNUTÍ
HALÓ	HL. MĚSTO GHANY	DÁVAT RADY OBLAKA							HALÓ	USTÝLAT	LEPIDLO	HALÓ								EGYPTSKÉ ÚZEMÍ
ZN. AMERICIA			NÁŠ HEREC ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO (SLOVENSKY)					KÓD SALVADORU OMYL												ZTRATIT SMĚR
ČESKÝ BÁJNÝ KNÍŽE					NĚM. SOUDCE JEDNOTKA EL. ODPORU															NÁŠ PŘEKLADATEL OKO (BÁSN.)
KAKAOVÝ PRÁŠEK						Začátek tajenky ZN. RHENIA														DANÝ
SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU					NEJEMNÁ						DORAZIT									LITÍM NAPLNIT
AUSTR. SÍDLO					HÁZET															ZÁCHVATY ZURIVOSTI

